

Siarter Llysoedd - Y Gwasanaeth Profiant

Mae'r daflen hon yn nodi safon y gwasanaeth y gallwch ei ddisgwyl gan unrhyw Gofrestrfa Brofiant yng Nghymru a Lloegr. Rydym wedi gosod y safonau hyn ar ôl siarad â phobl sydd wedi defnyddio'r Gwasanaeth Profiant. Ein nod yw darparu gwasanaeth rhagorol a chwrtais a phan ddewch i unrhyw gofrestrfa gallwch ddisgwyl cael eich trin yn deg ac yn gyfartal, waeth beth yw eich oed, eich tarddiad ethnig, eich anabledd, eich rhyw, eich tueddfryd rhywiol neu eich credoau crefyddol.

Mae'r Siarter hwn yn ymdrin â gweinyddiaeth y gofrestrfa brofiant, nid y penderfyniadau a wneir gan gofrestryddion. Efallai y gallwch apelio os nad ydych yn fodlon â chanlyniad eich achos. Os ydych eisiau gwneud hynny, dylech gael cyngor cyfreithiol.

Sylwch na all staff swyddfa'r gofrestrfa roi cyngor cyfreithiol i gwsmeriaid.

Os ydych yn dod i gofrestrfa brofiant

Fel rheol bydd y cownter cyhoeddus ar agor rhwng 9:30am a 4pm (holwch yn eich cofrestrfa leol). Mae cownteri Prif Gofrestrfa'r Adran Deulu ar agor rhwng 10am a 4:30pm.

Sylwch os gwelwch yn dda na chaniateir ysmygu yn unrhyw ran o'n hadeiladau.

Pan gyrhaeddwch y gofrestrfa byddwch yn gweld y canlynol:

- staff cwrtais, boneddigaidd a chymwynasgar yn gwisgo bathodynnau adnabod;
- arwyddion clir i'ch helpu chi i ddod o hyd i'ch ffordd o gwmpas;
- taflenni gwybodaeth yn cael eu harddangos;
- hysbysiad yn rhoi manylion y Swyddog Gwasanaeth Cwsmeriaid neu Reolwr y Gofrestrfa, a fydd yn fodlon eich helpu os oes gennych unrhyw anghenion arbennig, awgrymiadau neu gwynion.

Os oes gennych anabledd a bod angen help arnoch yn ystod eich gwrandawiad profiant, rhowch wybod i ni ymlaen llaw drwy siarad â'r Swyddog Gwasanaethau Cwsmeriaid neu Reolwr y Gofrestrfa a fydd yn dweud wrthych sut y gallwn eich helpu. Nid ydym yn darparu cyfieithwyr ar y pryd ieithoedd tramor, ond bydd ein staff yn dweud wrthych pwy y gallwch chi gysylltu â nhw os oes angen cyfieithydd ar y pryd arnoch chi.

Pan fyddwch yn mynd at y cownter cyhoeddus neu'r pwynt ymholiadau, byddwn yn:

- parchu eich preifatrwydd;
- siarad â chi lle na all aelodau eraill o'r cyhoedd eich clywed petai'n well gennych chi hynny;
- defnyddio iaith syml a chlir a sicrhau bod unrhyw derm technegol yn cael ei esbonio;
- delio â'ch ymholiad o fewn 10 munud, neu esbonio'r oedi os bydd yn rhaid i chi aros yn hirach.

Gallwch ein ffonio ni rhwng 9am a 5pm o ddydd Llun i ddydd Gwener a byddwn yn:

- ateb y ffôn yn gyflym ac yn gymwynasgar;
- rhoi enw'r person sy'n siarad â chi;
- rhoi ateb clir a fydd o gymorth i chi.

Pan fyddwch yn ysgrifennu at y gofrestrfa brofiant, a bod gofyn i ni ateb, byddwn yn:

- ysgrifennu atoch neu'n eich ffonio cyn pen 10 diwrnod gwaith i dderbyn eich llythyr;
- dweud wrthych pwy sy'n ysgrifennu a darparu rhif ffôn i gysylltu ag ef/hi os dymunwch;

Cael profiant

Pan fydd person yn marw, rhaid i rywun ddelio â'u hystad (yr arian, yr eiddo a'r meddiannau y mae'r person wedi'u gadael) drwy: gasglu'r holl arian, talu unrhyw ddyledion, a rhannu'r ystad rhwng y rheini sydd â hawl iddo.

Mae'r gofrestrfa brofiant yn anfon dogfen gyfreithiol allan o'r enw grant cynrychiolaeth sy'n caniatáu i un neu fwy o bobl ddelio â'r ystad. Gelwir hyn yn *cael profiant* yn aml.

Pan fyddwch yn gwneud cais am grant cynrychiolaeth byddwn yn:

- dweud wrthych beth yw dyddiad eich cyfweliad o fewn 10 diwrnod gwaith i dderbyn eich ffurflenni wedi'u llenwi, neu'n ysgrifennu atoch o fewn 10 diwrnod gwaith ynglŷn ag unrhyw ymholiadau ar eich ffurflenni;
- anfon y grant cynrychiolaeth atoch cyn pen 8 wythnos (anfonir y rhan fwyaf ohonynt cyn pen 4 wythnos).

Os bydd yn rhaid i ni newid eich apwyntiad, byddwn yn rhoi gwybod i chi cyn gynted ag sy'n bosibl.

Chwilio drwy ein cofnodion a chael gafael ar ddogfennau

Os ydych chi'n chwilio drwy ein cofnodion yn y Brif Gofrestrfa ac yn dod o hyd i gofnod ar gyfer y person sydd wedi marw, byddwn, am ffi, yn:

- trefnu eich bod yn derbyn copi o'r ewyllys neu'r grant cynrychiolaeth ar yr un diwrnod os ydych yn gofyn am gael gwneud hynny cyn 3pm y diwrnod hwnnw;
- anfon copi o'r dogfennau atoch, neu'n gadael i chi eu casglu, cyn pen 3 diwrnod gwaith ar ôl y dyddiad i chi wneud cais amdanynt.

Byddwn yn cynnal chwiliad i chi os ysgrifennwch chi at:

Is-Gofrestrfa Brofiant Caerefrog Llawr 1af Castle Chambers Clifford Street Caerefrog YO 9RG

Rhif ffôn: 01904 666 777 Ffacs: 01904 666 776

Bydd angen i chi roi manylion y person sydd wedi marw a thalu'r ffi briodol. Os down ni o hyd i'r cofnod yr ydych yn chwilio amdano, anfonwn gopi o'r ddogfen yr oeddech chi wedi gofyn amdani atoch cyn pen 21 diwrnod gwaith ar ôl i chi ofyn amdani.

Mae rhagor o wybodaeth ar gael am chwilio drwy ein cofnodion a chael gafael ar ddogfennau drwy edrych ar ein gwefan yn:

www.gwasanaeth-llysoeddem.gov.uk

Os ydych chi'n ymwneud ag achos profiant a ymleddir yn Adran Siawnsri yr Uchel Lys, bydd angen i chi gysylltu â nhw yn:

Yr Adran Siawnsri Y Llysoedd Barn Brenhinol Strand Llundain WC2 2LL

Rhif ffôn: 020 7947 6000 Ffacs: 020 7947 7422

I gael gwybod rhagor

Gallwch gael rhagor o wybodaeth am ein gwasanaeth profiant a gofyn i ni anfon taflenni profiant arbenigol atoch drwy gysylltu ag un o'r cofrestrfeydd profiant rhanbarthol sydd i'w cael ledled Cymru a Lloegr. Dyma'r manylion:

Cofrestra Brofiant Ddosbarth Birmingham

The Priory Courts 33 Bull Street Birmingham B4 6DU

Ffôn: 0121 681 3400/3414

Cofrestra Brofiant Ddosbarth Brighton

William Street Brighton BN2 2LG

Ffôn: 01273 573510

Cofrestra Brofiant Ddosbarth Bryste

Llawr Gwaelod, The Crescent Centre Temple Back Bryste BS1 6EP

Ffôn: 0117 927 3915/926 4619

Caerdydd

Cofrestrfa Brofiant Cymru Blwch Post 474, Heol y Parc Caerdydd CF10 1TB

Ffôn: 02920 376479

Cofrestra Brofiant Ddosbarth Ipswich

Llawr Gwaelod 8 Arcade Street Ipswich IP1 1EJ

Ffôn: 01473 284260

Cofrestra Brofiant Ddosbarth Leeds

3ydd Llawr Coronet House Queen Street Leeds LS1 2BA

Ffôn: 0113 386 3540

Cofrestra Brofiant Ddosbarth Lerpwl

The Queen Elizabeth II Law Courts
Derby Square
Lerpwl L2 1XA

Ffôn: 0151 236 8264

Llundain

Yr Adran Brofiant
Prif Gofrestrfa'r Adran Deulu
First Avenue House,
4 -49 High Holborn,
Llundain WC1V 6NP

Ffôn: 020 7947 6939

Cofrestra Brofiant Ddosbarth Manceinion

Canolfan Llysoedd Cyfunedig Manceinion Ground Floor, 1 Bridge Street West, PO Box 4240, Manceinion M60 1WJ

Ffôn: 0161 240 5700

Cofrestrfa Brofiant Ddosbarth Newcastle-Upon-Tyne

Rhif 1 Waterloo Square Newcastle upon Tyne NE1 4AL

Ffôn: 0191 211 2170

Cofrestra Brofiant Ddosbarth Rhydychen

Combined Court Building, St. Aldates, Rhydychen OL1 1LY

Ffôn: 01865 793055

Cofrestra Brofiant Ddosbarth Caerwynt

4ydd Llawr Cromwell House, Andover Road, Caerwynt SO23 7EW

Ffôn: 01962 897029

neu fel arall drwy edrych ar ein gwefan:

www.hmcourts-service.gov.uk/cms/wills.htm

Am gyngor cyffredinol ar wneud cais am brofiant yng Nghymru a Lloegr gallwch gysylltu â Llinell Gymorth Profiant a Threth Etifeddiaeth, sydd ar agor rhwng 9.00am a 5.00pm, o ddydd Llun i ddydd Gwener:

Ffôn: 0845 30 20 900 Ffacs: 0115 974 2432

Gwasanaeth Cyfreithiol Cymunedol

Bydd Galw Gwasanaeth Cyfreithiol Cymunedol (CLS Direct), gwasanaeth rhad ac am ddim a ariennir gan y llywodraeth, yn gallu darparu gwybodaeth am ble y gallwch gael y math o gyngor cyfreithiol sydd ei angen arnoch.

Rhif ffôn: 0845 345 4345 gwefan: www.clsdirect.org.uk

Gwrando arnoch chi

Croesawn eich sylwadau a'ch awgrymiadau ar sut y gallem ni wella ein gwasanaeth i chi. Byddwn yn cyflawni hyn drwy:

- eich gwahodd chi i lenwi cardiau sylwadau;
- cynnal arolygon lleol;
- talu sylw i bob sylw, cwyn ac awgrym;
- · arddangos gwybodaeth am ein perfformiad;
- arddangos, ym mannau aros y swyddfa, fanylion am gwynion ac awgrymiadau a beth yr ydym wedi'i wneud i wella pethau o ganlyniad i'ch adborth;
- arddangos canlyniadau arolygon lleol a newidiadau yr ydym wedi'u gwneud o'u herwydd.

Os ydych chi eisiau cwyno, rhowch wybod i ni cyn gynted ag sy'n bosibl a byddwn yn gwneud ein gorau glas i ddatrys y broblem yn y fan a'r lle. Os ydych yn dal yn anhapus, gallwch siarad â'r Swyddog Gwasanaeth Cwsmeriaid neu Reolwr y Gofrestrfa Brofiant. Petai'n well gennych, gallwch ysgrifennu at Reolwr Profiant y gofrestrfa dan sylw.

Byddwn yn anelu at ddatrys ac ymateb i bob cwyn, gan roi ateb llawn i chi o fewn 5 diwrnod gwaith i'w derbyn.

Mae taflen o'r enw "Rydw i eisiau cwyno – beth ddylwn i ei wneud" ar gael ymhob swyddfa. I gael mwy o wybodaeth gofynnwch i un o staff y gofrestrfa neu ewch i'n gwefan yn:

www.gwasanaeth-llysoeddem.gov.uk

Croesawn awgrymiadau a chanmoliaeth hefyd.

Er y gallwn ymchwilio i gwynion ynghylch ymddygiad personol barnwr neu gofrestrydd profiant, allwn ni ddim ymchwilio i unrhyw beth sy'n ymwneud â'u dyfarniad, eu hasesiad o achos na gwyrdroi unrhyw rai o'u penderfyniadau.

Mae gwybodaeth am sut i gwyno am ymddygiad personol barnwyr ar gael ar y we:

www.judicialcomplaints.gov.uk

Gellir anfon cwynion o'r fath ar bapur at:

Office for Judicial Complaints (OJC), 4ydd Llawr Clive House, 70 Petty France, Llundain SW1H 9HD

Rhif ffôn 020 7189 2927 Ffacs 020 7189 2936 Dylid anfon cwynion ynghylch ymddygiad personol cofrestryddion profiant ar bapur at:

Cyfarwyddwr y Gwasanaeth Profiant (The Director Of Probate Service) Room 8.13 Thomas More Building, Royal Courts of Justice, The Strand, Llundain WC2A 2LL

Rhif ffôn 020 7947 7389 Ffacs 020 7947 6709

Dylai llythyrau cwyno am farnwr neu gofrestrydd profiant gynnwys enw'r barnwr neu'r cofrestrydd a'r llys neu gofrestrfa brofiant, enw'r sawl sydd wedi marw ynghyd â manylion penodol yr ymddygiad yr ydych yn cwyno yn ei gylch.

Er na allwn ymchwilio i gwynion am dwrneiod, bargyfreithwyr nac unrhyw sefydliad arall, efallai y bydd y cyfeiriadau canlynol o ddefnydd i chi:

Twrneiod

Gwasanaeth Cwynion Defnyddwyr Cymdeithas y Gyfraith Victoria Court, 8 Dormer Place, Leamington Spa, Swydd Warwick CV32 5AE

Llinell Gymorth: 0845 608 6565 Ffôn testun: 0845 601 1682

Ffacs: 01926 431435

e-bost: enquiries@lawsociety.org.uk gwefan: www.oss.lawsociety.org.uk

Bargyfreithwyr

Os hoffech chi gael ffurflen gwyno, ysgrifennwch at:

Yr Adran Cwynion Cyngor Cyffredinol y Bar Northumberland House, 89- 93 High Holborn, Llundain WC1V 7HZ

Rhif ffôn: 020 7242 0082 Ffacs: 020 7611 1342

e-bost: complaints@barcouncil.org.uk